

2023. július 4. - Idén Európa legnagyobb hun aranykincsét készül kiállítani a Móra Ferenc Múzeum. A szegedi intézmény széfjében csaknem 10 kilogrammnyi aranytárgyat és érmét őriz, amelyek közül több kalandos úton került a múzeum birtokába.

Az ötéves Bálint Józsika a család szőlőjében virágültetés közben talált egy 400 gramm súlyú arany nyakperecet. A kis mezítlábas lurkó nem tudta mire vélni, mi lehet ez a nehéz, csillogó tárgy. Gondosan letisztogatta és kiegyenesítgette, mondván, „jó lösz ez disznót hajtani”. Egy nehéz nap után Józsiának meggyúlhetett a baja a tanya körül lődörgő sertésekkel, mert dühében úgy hozzávágta egyikhez az arany pálcát, hogy az eltűnt a méretes gazban.

Egy tikkasztó nyári napon, 1926-ban, csépléskor az egyik traktoros épp könnyíteni igyekezett magán, amikor meglátott egy fénylő arany tárgyat a Bálint tanya melletti fűben. Ékszerészhez fordult, aki rögtön futott Móra direktor úrhoz.

„Encsömbencsömök” sütőtökért és almáért

A városi múzeum igazgatója, Móra Ferenc azonnal a Röszkéhez tartozó Nagyszéksós-pusztán lévő Bálint gazdához hajtattott, hogy engedélyt kérjen az ásatásra. Az igazgatónak már korábban is a fülébe jutott, hogy parasztgyerekek arrafelé sütőtökért és almáért cserélgetik az „encsömbencsömöket”. A gazda megengedte, hogy a régészek vizsgálódjanak, de mélyre nem

áshattak, nehogy megbolygassák a szőlőtőkék gyökereit. Móra és csapata így további arany tárgyakat talált a tanya szőlőjében.

Mint később kiderült: az aranyak az eddigi legnagyobb hun aranykincslelet darabjai voltak, melyekből körülbelül 200 tárgyat, összesen több mint egy kilogramm súlyú aranyat mind a mai napig a Móra Ferenc Múzeum őriz

– mondja az Indexnek Horváth Andrea.

A múzeum régészeti osztályának vezetője szerint Attila hun király „fővárosa” Szeged környékén lehetett. Ezt a feltételezést erősítik a térségben előkerült gazdag leletek is. A nagyszéksós-pusztai kincslelet egy előkelő hun vezér máglyaáldozata lehetett. A legújabb kutatások szerint a hun vezéreket a legnagyobb titokban temették el, hamvasztás nélkül. A sírtól távol egy máglyát emeltek, ahol áldozati tárgyakat hamvasztottak el. A történészek szerint Ruga hun nagykirály vagy testvére, Oktár halotti máglyája lehetett.

Néhány kutató szerint az sem kizárt, hogy maga Attila halotti áldozatának maradványai lehetnek.

„A nyugati emberek fantáziáját a mai izgatja Attila személye és a hun birodalom működése” – mondja az Indexnek Fogas Ottó. A Móra Ferenc Múzeum igazgatója példaként említette, hogy az ezredforduló környékén a Monty Python egyik tagja, Terry Jones csak azért utazott Szegedre, hogy megnézhesse a széfben tárolt aranytárgyakat. A kincslelet a maga nemében egyedülálló, Európa legnagyobb hun aranykincse, amelyet hamarosan újra láthat a nagyközönség.

A Móra Ferenc Múzeum az összes – csaknem 10 kilogrammnyi – aranytárgyat kiállítja még az idén. Az igazgató szerint a „Minden, ami arany” kiállításon a legnagyobb érdeklődésre a bronzkori arany lábvért számíthat.

Gombász talált rá a 3000 éves lábvértre

Néhány éve egy világraszóló aranykincs került elő Szeged határában. A szenzációs leletre egy gombászó férfi talált rá. Magyarország területén korábban még soha nem fedeztek fel a szakemberek bronzkorból származó arany lábvértet.

Ez egy rendkívül értékes lelet. Az arany lábvértet a késő bronzkor folyamán, körülbelül 3000 éve rejthették el a földbe. Talán egy áldozat volt valamelyik pogány istenségnek. Ezt abból gondoljuk, hogy az arany lábvért össze volt hajtogatva és a párja nem volt meg

– mondja Horváth Andrea. A régész szerint a késő bronzkori lábvért formája és díszítése alapján a legnagyobb valószínűséggel a Kr.e. XII. és IX. század közötti periódusra keltezhető, ami nagyjából megfeleltethető a Trójai háború időszakának.

Hasonló formájú lábvérteket az Égeikumtól egészen Franciaországig használtak a későbronzkor időszakában. A Szeged határában előkerült darab egyik különlegessége, hogy a Dunától keletre eső vidékről eddig egyetlen hasonló tárgy sem ismert.

A szerencsés pulykapásztor

„A legnagyobb hunkori aranyéremlelet, amelyet valaha találtak, a Hódmezővásárhelyhez tartozó szikáncsi pusztán került elő” – mondja Ujszászi Róbert numizmatikus. 1963-ban egy Józó Erzsébet nevű parasztasszony éppen pulykát legeltette a tanyáján, amikor botjával a földet piszkálta, és egy söröskupak szerű tárgyat látott meg. Tovább turkálva a talajt egyre több darab került felszínre, annyi, hogy egy egész befőttesüveg megtelt velük.

Az asszony és családja először réznek gondolta a pénzeket, de egyet az egyik rokon felvitt a Magyar Nemzeti Múzeumba, ahol 500 forintért megvásárolták tőle. Másnap a Nemzeti Múzeum főigazgató helyettese, Korek József és az Éremtár fiatal numizmatikusa, Bíró Sey Katalin vonatra ült, és elment Hódmezővásárhelyre. A pusztán összegyűjtötték a pénzeket, még egy fémkereső műszert is bevetettek.

A hunok aranya, amiért a Monty Python sztárja is Szegedre utazott (index.hu)

Írta: Adminisztrátor

2023. július 04. kedd - Módosítás: 2023. július 04. kedd

Átvizsgálták a tanya vályogfalait, hátha az építés során kerülhetett oda is érem. Sőt még a pulykákat is megvizsgálták a fémkeresővel, hátha valamelyik csipegetett a pénzekből.

Összesen 1439 pénzért találtak, csaknem hat és fél kilogrammot. A pulykapásztor Józó Erzsébet – mint becsületes megtaláló – 70 ezer forint jutalomban részesült. „A lelet nagy része a Nemzeti Múzeum gyűjteményébe került, csupán néhány darab található nálunk, a Móra-múzeumban” – teszi hozzá a numizmatikus. Kunstár Csaba